

Wytyczne do opracowania porozumienia partnerskiego w celu uregulowania obowiązków i praw partnerów w trakcie realizacji projektu

stan: 02.06.2008

Wymagania prawne stawiane partnerstwu

Zgodnie z art. 20 rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 partnerzy wskazują partnera wiodącego (leadpartner).

Zgodnie z tym partner wiodący przyjmuje następujące obowiązki:

- a) dokonuje ustaleń dotyczących jego relacji z beneficjentami uczestniczącymi w operacji w formie umowy zawierającej między innymi postanowienia gwarantujące należyte zarządzanie funduszami przeznaczonymi na dany projekt, włącznie z warunkami odzyskania kwot nienależnie wypłaconych;
- b) odpowiada za zapewnienie realizacji całego projektu;
- c) dopilnowuje, by wydatki przedstawione przez beneficjentów uczestniczących w operacji zostały poniesione na realizację projektu i odpowiadały czynnościom uzgodnionym między tymi beneficjentami;
- d) weryfikuje, czy wydatki przedstawione przez partnerów uczestniczących w projekcie zostały zatwierdzone przez kontrolerów;
- e) odpowiada za przekazanie wkładu EFRR beneficjentom uczestniczącym w operacji.

Każdy partner uczestniczący w projekcie:

- a) przyjmuje na siebie odpowiedzialność w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w zakresie zadeklarowanych przez siebie wydatków;
- b) informuje państwo członkowskie, w którym się znajduje, o swoim uczestnictwie w operacji, jeżeli ma swoją siedzibę poza Polską lub Republiką Federalną Niemiec.

Zgodnie z art. 17 (2) rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 partner wiodący odzyskuje kwoty nienależnie wypłacone. Partnerzy zwracają środki partnerowi wiodącemu zgodnie z wiążącym ich porozumieniem partnerskim (odpowiedzialność).

Porozumienie partnerskie musi zostać podpisane przez wszystkich partnerów. Musi być ono dostarczone wraz z wypełnionym formularzem wniosku projektowego.

Propozycje sformułowań

Następujące propozycje sformułowań powinny ułatwić partnerom opracowanie porozumienia partnerskiego oraz zgodne z celem projektu przeanalizowanie kwestii regulowanych w Porozumieniu

W kolejnych podpunktach wymienione są kwestie, które muszą być obowiązkowo uregulowane przez partnerów aby spełnić minimalne wymagania narzucone przez rozporządzenia UE. Propozycje sformułowań (zapisane następnie kursywą) mogą służyć tu jako dodatkowa pomoc. Powinny być one jednak w miarę potrzeby dopasowane do specyfiki konkretnego partnerstwa i projektu. Poza tym partnerzy powinni dołożyć szczególnych starań aby uregulować swoje wzajemne prawa i obowiązki kierując się specyfiką wspólnego projektu.

1. Regulacja obowiązków partnerów

Partnerzy ponoszą odpowiedzialność za prawidłową realizację projektu. Partnerzy zobowiązują się w szczególności do:

- *realizacji swoich zadań w projekcie w sposób rzetelny i terminowy¹,*
- *wydatkowania środków UE zgodnie z ich przeznaczeniem,*
- *przestrzegania w trakcie realizacji projektu zasad racjonalnego gospodarowania środkami,*
- *przestrzegania prawa europejskiego i krajowego oraz warunków z promesy o przyznaniu wsparcia.*

2. Regulacja odpowiedzialności

Do uregulowania odpowiedzialności przedstawiono tutaj dwa warianty. Partnerzy projektu mogą wybrać ten wariant, który w ich opinii jest bardziej adekwatny do ich projektu i ich udziału we wdrażaniu projektu. Mogą także opracować własne zapisy regulujące zakres odpowiedzialności partnerów. Poniżej podane wyjaśnienia są niewiążące i nie powinny zastępować doradztwa ekspertów ani antycypować partnerskie uregulowania dotyczące odpowiedzialności.

¹ Do zadań związanych z realizacją projektu należą obok wyżej wymienionych obowiązków np.:

- Prowadzenie zgodnie z przepisami księgowości oraz przechowywanie oryginałów dokumentów na podstawie postanowień zawartych w decyzji o przyjęciu wniosku,
- Współpraca z Instytucją Zarządzającą i partnerami Programu przy realizacji projektu oraz całego Programu (obowiązek informowania, w szczególności w przypadku odchyień czasowych i finansowych w stosunku do postanowień decyzji o przyjęciu wniosku, obowiązek raportowania w ramach oceny i ewaluacji)
- Współpraca oraz umożliwienie instytucjom kontrolującym Unii Europejskiej i krajów partnerskich Programu wykonywania ich obowiązków

- a) *Odpowiedzialność partnerów projektu wynika z decyzji Krajowego Instytutu Wsparcia o zwrocie przez Partnera Wiodącego. Przy czym każdy z partnerów projektu odpowiada do wysokości swojego udziału, o ile decyzja o zwrocie środków pozwala na jednoznaczne przyporządkowanie należnych kwot poszczególnym partnerom. W innym przypadku partnerzy projektu odpowiadają stosownie do wysokości wkładów w projekcie.*

W przypadku zastosowania tego wariantu zakres odpowiedzialności wynika z decyzji o zwrocie nienależnie przekazanych kwot. Jeżeli zawiera ona jednoznaczne przypisanie kwot podlegających zwrotowi do partnerów, to należy się tego trzymać. Jest tak Np. w przypadku, kiedy decyzja o zwrocie nienależnie zapłaconych kwot zapadła, ponieważ jeden z partnerów projektu otrzymał zwrot kosztów, które w późniejszym okresie okazały się kosztami niekwalifikowanymi. Ponieważ decyzja o zwrocie nienależnie przekazanych kwot nie zawsze pozwala na jednoznaczne przyporządkowanie, należy przygotować zapisy regulujące taką sytuację. Partnerzy mogą ograniczyć odpowiedzialność tak, aby odnosiła się ona do konkretnego wkładu do projektu, poprzez dodanie dodatkowego sformułowania w celu uniknięcia sytuacji, w której jeden partner, z którego winy należy oddać całość dofinansowania, musiałby ponieść sam szkody.

- b) *Partnerzy odpowiadają w stosunku do stopnia zawinienia. Jeżeli zawinienia nie można jednoznacznie przypisać jednemu z partnerów, wówczas partnerzy projektu odpowiadają stosownie do wysokości swojego udziału w projekcie.*

Ten wariant przewiduje zawinienie, tzn. naruszenie przez jednego z partnerów spoczywających na nim obowiązków. Dobrą stroną takiego zapisu jest to, że wskazuje na konieczność przestrzegania obowiązków wynikających ze specyfiki projektu. W przeciwnym razie taki zapis może kryć w sobie potencjalne źródło konfliktu w kontekście stwierdzenia zawinienia i odpowiedzialności za nie. Poprzez dopisanie dodatkowego sformułowania partnerzy mogą ograniczyć odpowiedzialność do odpowiedzialności do określonej części projektu, jeśli chcą uniknąć, aby jeden partner, którego przewinienie spowodowało Np. konieczność zwrotu całości dofinansowania, sam ponosił szkody.

3. Propozycja sformułowania zapisów dotyczących zmiany porozumienia partnerskiego

Partnerzy mają obowiązek zawrzeć porozumienie w formie pisemnej. Ważne są zapisy mówiące o wyjściu z projektu, zmianie partnera projektu lub wejściu nowego partnera w projekt. Do tego bezwzględnie wymagana jest zgoda Instytucji Zarządzającej. Co do zasady, to na początku partnerzy powinni tak się dobrać, aby nie było konieczności zmiany partnerów. W porozumieniu partnerskim mogą się też znaleźć następujące sformułowania:

Zmiana niniejszego porozumienia wymaga formy pisemnej, dotyczy to także zwolnienia z obowiązku zawierania formy pisemnej. Zmiana składu partnerów wymaga zgody wszystkich partnerów i Instytucji Zarządzającej oraz uregulowania przejścia praw i obowiązków partnera opuszczającego projekt.

4. Propozycja sformułowania zapisów dotyczących wejście w życie

Porozumienie partnerskie wchodzi w życie po podpisaniu przez wszystkich partnerów i po rozpoczęciu projektu względnie po uprawomocnieniu się decyzji o dofinansowaniu (w zależności od tego, które zdarzenie miało miejsce najpierw).